

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)**Α' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ****ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)**1ο υποερώτημα (μονάδες 10)**

Συμβουλές ομιλητή σε όποιον θέλει να ξεκινήσει την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας:

- να ερωτευτεί τη γλώσσα και τον πολιτισμό της,
- να γνωρίσει την ιστορία και τους αγώνες του λαού που ομιλεί τη γλώσσα,
- να εξοικειωθεί με την τέχνη του λαού αυτού,
- να αναπτύξει δεσμούς με την ξένη κουλτούρα,
- να ξεπεράσει την ξενοφοβία και τις προκαταλήψεις για μια βαθιά και ουσιαστική γνωριμία με την ξένη γλώσσα.

2ο υποερώτημα (μονάδες 10)

α. Το **αν** δηλώνει Ι) υπόθεση

Ο ομιλητής διατυπώνει έναν υποθετικό συλλογισμό, για να καταδείξει ότι η σχέση με την ξένη γλώσσα είναι επιφανειακή, αν δεν επικοινωνεί κάποιος με τους φυσικούς ομιλητές της.

β. Το **Γι' αυτό** δηλώνει ΙΙ) αίτιο-αποτέλεσμα

Ο ομιλητής θεωρεί ότι τα ταξίδια συντελούν στην καλύτερη γνωριμία με την ξένη γλώσσα και τα άτομα που την ομιλούν.

3ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- Οι γλώσσες ξεπλένουν από μέσα μου την ξενοφοβία

Με παραστατικό τρόπο το ρήμα «ξεπλένω» τονίζει τη θετική συμβολή των γλωσσών στην αποβολή της ξενοφοβίας (σαν λεκές που ξεπλένεται).

Αντικατάσταση: Οι γλώσσες αποβάλλουν από μέσα μου την ξενοφοβία

- πρέπει να είσαι ανοιχτός και ανοιχτή στο να εισπράξεις τα βιώματα των ανθρώπων που είναι φορείς της γλώσσας αυτής

Το ρήμα «εισπράξεις» αποδίδει τη διαδικασία αλληλεπίδρασης με άτομα που ομιλούν την ξένη γλώσσα.

Αντικατάσταση: πρέπει να είσαι ανοιχτός και ανοιχτή στο να δεχτείς/νιώσεις/κατανοήσεις τα βιώματα των ανθρώπων που είναι φορείς της γλώσσας αυτής.

- Πώς ξεπερνάς τις παρωπίδες που μας βάζει η ξενοφοβία;

Η λέξη αποδίδει emphaticά και παραστατικά τη στενότητα πνεύματος και τη μονομέρεια της σκέψης όσων κυριεύονται από την ξενοφοβία

Αντικατάσταση: Πώς ξεπερνάς τις προκαταλήψεις/τη μονομέρεια που μας βάζει η ξενοφοβία;

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 30)

Τίτλος άρθρου: «Η αξία της γλωσσομάθειας»

Πρόλογος: Αφορμή από την επικαιρότητα → Αναφορά στη σύγχρονη εποχή της παγκοσμιοποίησης, στις πολιτισμικές επαφές διαφορετικών εθνοτήτων που καθιστούν τη γλωσσομάθεια πιο επιτακτική από ποτέ.

Κυρίως θέμα

Α' ζητούμενο: Λόγοι που καθιστούν αναγκαία τη γλωσσομάθεια

Η Προετοιμασία ... Έξυπνα και Εύκολα

www.arnos.gr info@arnos.gr Επιμέλεια: Αναστασία Τετεπουλίδου

- ❖ Οι συνθήκες εμπορικών συναλλαγών και επαγγελματικών αλληλεπιδράσεων με χώρες του εξωτερικού τοποθετούν τη γνώση ξένων γλωσσών στα σημαντικότερα προσόντα που οφείλει να έχει ένας νέος προκειμένου να απορροφηθεί από την έντονα ανταγωνιστική αγορά εργασίας.
- ❖ Η εκπληκτική διάδοση των νέων τεχνολογιών και της πληροφορικής καθιστούν αναγκαία της γνώση της αγγλικής γλώσσας, ώστε να είναι εφικτή τόσο η αξιοποίηση όλου του εύρους των προσφερόμενων δυνατοτήτων όσο και η παρακολούθηση των τρεχουσών εξελίξεων στους αντίστοιχους επιστημονικούς κλάδους. Επιπλέον, μέσω της γλωσσομάθειας, ο νέος μπορεί να σπουδάσει σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, στα οποία δεν μπορεί να έχει πρόσβαση χωρίς τη γνώση στη συγκεκριμένη γλώσσα.
- ❖ Το γεγονός ότι ο τουριστικός τομέας είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος στην Ελλάδα συνδέεται με ευκαιρίες επαγγελματικής αποκατάστασης για τους νέους ανθρώπους που γνωρίζουν καλά μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες. Συγχρόνως, καθιστά αναγκαία την εκμάθηση ξένων γλωσσών για εκείνους τους επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται σε περιοχές που εντοπίζεται αυξημένη τουριστική κίνηση.

Β' ζητούμενο: Τρόποι καλλιέργειας της γλωσσομάθειας στο σχολείο

- ❖ Η εκπαίδευση σήμερα πρέπει να φροντίζει για την καλλιέργεια ενδιαφέροντος προς εκμάθηση ξένων γλωσσών και την ευαισθητοποίηση για τη σπουδαιότητα της γλωσσομάθειας, τη στήριξη και διάδοση της πολυγλωσσίας και την αποδοχή της πολιτισμικής διαφορετικότητας. Οι μαθητές θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι η εκμάθηση γλωσσών καταργεί τα σύνορα, διευρύνει τους ορίζοντες, ανοίγει νέες προοπτικές και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση ενεργών πολιτών στο σύγχρονο πολυπολιτισμικό κοινωνικό γίνεσθαι.
- ❖ Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να αντιμετωπίζουν τα μαθήματα ξένων γλωσσών με ευρηματικότητα και φαντασία, προκειμένου να εμψυχήσουν στους μαθητές την αγάπη για την εκμάθηση ξένων γλωσσών. Η επαφή με τον πολιτισμό και την κουλτούρα άλλων λαών μπορεί να διεγείρει το ενδιαφέρον των μαθητών, σε αντίθεση με τη στείρα απομνημόνευση λέξεων και κανόνων που οδηγεί στην αποστροφή των μαθητών για τα γλωσσικά μαθήματα. Μέσα από δημιουργικές ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, οι μαθητές μπορούν να βρουν το ενδιαφέρον τους για τις ξένες γλώσσες και τα αποτελέσματα να είναι πιο προσοδοφόρα.

Επίλογος: Σύνοψη όσων αναφέρθηκαν στο κυρίως θέμα και επιτονισμός των σημαντικών ωφελειών που μπορεί να προσφέρει η γλωσσομάθεια στον άνθρωπο (π.χ. επαφή με άλλους πολιτισμούς, ανάπτυξη των κοινωνικών σχέσεων, περισσότερες ευκαιρίες για επαγγελματική αποκατάσταση).

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 20)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Το κείμενο είναι γραμμένο σε ύφος απλό, φυσικό και ανεπιτήδευτο, που δεν προξενεί στον αναγνώστη κάποια ιδιαίτερη δυσκολία για την πρόσληψη και κατανόησή του. Σε αυτό, λειτουργούν επικουρικά οι γλωσσικές επιλογές του κειμένου, οι οποίες βασίζονται στην επιλογή απλού λεξιλογίου, μικροπερίοδου λόγου και παρατακτικής σύνταξης.

- *Απλό λεξιλόγιο: πεθερά και νύφη κουβέντιαζαν / Δεν γινόταν να μονιάσουν αυτές οι δύο γυναίκες / Δεν θα με καταλάβει. Αλλά κι ούτε θέλω να με καταλάβει.*
- *Μικροπερίοδος λόγος: Η Μαρίνα έλεγε πολύ λίγα για την παλιά της ζωή. Είχε αποφασίσει να μην εξομολογηθεί ποτέ, σε κανέναν, όλα εκείνα που υπήρξαν η δυστυχία και η ντροπή της πρώτης ηλικίας της.*
- *Παρατακτική σύνδεση: Πήγε και βρήκε τη μάνα του, τη Ρεϊζαίνα.*

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- *Περιγραφή: Η μια ήταν κόρη των ξανθών Βίκινγκς, των σκληρών πολεμιστών του χρυσαφιού. Η άλλη Ασιάτισσα, με ψυχή κλειδωμένη, είχε στις φλέβες της το αίμα των αληθινών θαλασσινών, εκείνων που παλεύουν πραγματικά με το κύμα για να εμπορευτούν τον πλούτο της γης.*

Η περιγραφή φωτίζει πλευρές της προσωπικότητας των δύο διαφορετικών γυναικών και φωτίζει το πελώριο χάσμα που υπάρχει ανάμεσά τους.

- *Διάλογος: - Μη γυρεύεις λεπτομέρειες από την παλιά μου ζωή, είχε πει του Γιάννη. Ήταν τόσο δυστυχισμένη, που δεν θέλω ούτε να τη θυμάμαι. Σου λέω την αλήθεια. Και σε παρακαλώ να σεβαστείς την επιθυμία μου. - Θα τη σεβαστώ...*

Η Προετοιμασία ... Έξυπνα και Εύκολα

www.arnos.gr info@arnos.gr Επιμέλεια: Αναστασία Τετεπουλίδου

Ο διάλογος καθιστά πιο ζωντανό και παραστατικό το κείμενο, ενώ συγχρόνως βοηθά στη δημιουργία ρεαλιστικής ατμόσφαιρας. Τα πρόσωπα με τα λεγόμενά τους επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς του αφηγητή.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Σημεία του κειμένου στα οποία θα βασιστεί η απάντηση:

- *Μητέρα, η Μαρίνα δεν είναι σαν τις δικές μας τις γυναίκες. Σκέφτεται αλλιώς, νιώθει αλλιώς*
- *-Έτσι φαίνεται είναι οι ξένες. Δεν έχουν την καρδιά στο χέρι, διαφεντεύουν τη γλώσσα τους...*
- *Η Μαρίνα την άκουγε με ενδιαφέρον, πολλές φορές και με συγκίνηση. Μα όλ' αυτά ήταν ξώπετσα, μην μπορώντας ν' αγγίξουν το βάθος της καρδιάς.*
- *Τις χώριζε ένα απέραντο διάστημα από χώρες, φυλές και κλίματα. Η μία ήταν κόρη ... Όταν μπορέσω -συλλογιζόταν η Μαρίνα- να βρω εκείνο που κρύβεται κάτω από τα λόγια της, τότε θα καταλάβω πως γίνηκα ένα με τούτη τη γη και τους ανθρώπους της.*
- *Εκείνο που θα 'λεγα σε μία γυναίκα που 'χει το ίδιο αίμα με μας, σε τούτη δεν μπορώ να το πω. Δεν θα με καταλάβει.*
- *Οι δύο γυναίκες έχουν διαφορετική προέλευση, καταγωγή, κοινωνική θέση, συνήθειες και παρελθόν.*

Οι δύο γυναίκες έχουν διαφορετική προέλευση, καταγωγή, κοινωνική θέση, συνήθειες και παρελθόν. Η γριά Ρεϊζαίνα, νησιώτισσα, σύζυγος ναυτικού, κλασική Ελληνίδα μητέρα, εκδηλωτική και ομιλητική, αντιμετωπίζει επιφυλακτικά και καχύποπτα τη Γαλλίδα νύφη της. Της αρέσει να διηγείται τις θαλασσινές περιπέτειες της οικογένειάς της, για τις οποίες είναι περήφανη, καθώς έχουν σημαδέψει και διαμορφώσει τη ζωή της. Θα προτιμούσε ίσως μια Ελληνίδα νύφη, που θα την καταλάβαινε περισσότερο. Η Μαρίνα, Γαλλίδα που μετακομίζει σε ένα ελληνικό νησί, κλειστή και εσωστρεφής, δοκιμασμένη από τη μοίρα, δεν καταφέρνει να «νιώσει» τα λόγια της πεθεράς της. Δεν είναι μαθημένη στις φουρτούνες της θάλασσας, αν και έχει ζήσει άλλες φουρτούνες στο παρελθόν, για τις οποίες αρνείται να μιλήσει, μάλλον από ντροπή. Ευγενής αλλά σιωπηλή, νιώθει ξένη στο νησιωτικό περιβάλλον της Σύρου και δυσκολεύεται να προσαρμοστεί.

Οι μαθητές καλούνται να επιλέξουν με ποια από τις ηρωίδες θα ταυτίζονταν περισσότερο και να αιτιολογήσουν τη θέση τους με τα κατάλληλα επιχειρήματα/με αναφορά στα κοινά χαρακτηριστικά, που θα την τεκμηριώσουν.